

Wymagania edukacyjne z przedmiotu muzyka w klasie V

I Zasady sprawdzania i oceniania

Muzyka jako przedmiot artystyczny wymaga specyficznego podejścia do sposobów sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia. Ocena ma motywować ucznia do twórczego działania, oceniać zaangażowanie i chęci a nie tylko zdolności. Zasady dotyczą programu nauczania muzyki w klasach IV- VI szkoły podstawowej Grażyny Kilbach i Moniki Gromek zgodnego z nową podstawą programową. Kryteria oceniania z tego przedmiotu uwzględniają zdolności danego ucznia i odnoszą się do jego indywidualnych możliwości, a nie do średniego poziomu klasy. Przy wystawianiu oceny bierze się pod uwagę przede wszystkim wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć, jego zaangażowanie, znajomość literatury muzycznej i związaną z tym wiedzę, a także umiejętności śpiewania i gry na instrumentach. Ocena z muzyki powinna być relatywna, uzależniona od potencjału ucznia i prezentowanej przez niego postawy. Nauczyciel uwzględnia przy ocenianiu uczniów indywidualne wytyczne zapisane w opiniach wydawanych przez poradnię psychologiczno – pedagogiczne. Podstawa do wystawienia oceny śródrocznej i końcoworocznej jest uzyskanie przez ucznia co najmniej 3 ocen częściowych.

II Sposoby sprawdzania osiągnięć

Ocenie podlegają:

1. śpiew (poprawność muzyczna, znajomość tekstu piosenki, ogólny wyraz artystyczny)
2. gra na instrumencie melodycznym (np. flecie prostym, dzwonkach, flażolecie) i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych (poprawność muzyczna, płynność i technika gry, ogólny wyraz artystyczny);
3. wypowiedzi ucznia na temat utworów muzycznych;
  - zaangażowanie i postawa podczas słuchania
  - rozpoznawanie brzmienia poznanych instrumentów i głosów
  - podstawowa wiedza na temat poznanych kompozytorów
  - wyrażanie muzyki środkami pozamuzycznymi (np. na rysunku, w opowiadaniu)
4. działania twórcze;
5. znajomość terminów i wiedza muzyczna;
6. aktywność na lekcjach;
7. prowadzenie zeszytu przedmiotowego (systematyczność);
8. prace pisemne;
9. dodatkowe zadania dla osób chętnych;
10. udział w muzycznych zajęciach dodatkowych, udział w festiwalach, konkursach, występach artystyczne na forum klasy, szkoły, środowiska.

W przypadku prac pisemnych przyjmuje się następujący sposób przeliczania punktów na ocenę szkolną:

- 0% - 30% - niedostateczny (1)
- 31% - 50% - dopuszczający (2)
- 51% - 70 % - dostateczny (3)
- 71% - 90% - dobry (4)
- 91 % - 99% - bardzo dobry (5)
- 100% - celujący – (6)

III Zasady poprawiania ocen

Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną nie później niż na tydzień przed klasyfikacją śródroczną lub końcoworoczną. Poprawa jest dobrowolna. Uczeń, który w terminie nie poprawi oceny traci prawo do jej poprawy.

Jeżeli uczeń chce poprawić inną ocenę niż niedostateczna powinien uzgodnić z nauczycielem termin poprawy i zakres zaliczanego materiału praktycznego lub teoretycznego.

IV Warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej

Aby uczeń mógł poprawiać proponowaną przez nauczyciela ocenę klasyfikacyjną ocenę z muzyki musi spełnić następujące warunki:

- oceny niedostateczne ze sprawdzianów oraz zadań praktycznych (śpiew, gra na instrumencie) zostały poprawione;
- z tytułu usprawiedliwionej nieobecności uregulował w terminie wszystkie zaległości;
- posiada własny zeszyt ze wszystkimi wymaganymi przez nauczyciela notatkami oraz wykonanymi zadaniami domowymi;
- prezentuje pozytywną postawę ucznia i stosunek do obowiązków szkolnych.

Jeżeli powyższe warunki są spełnione uczeń otrzymuje od nauczyciela zakres materiału, który trzeba zaliczyć na daną ocenę w terminie do 2 tygodni po otrzymaniu informacji o ocenie proponowanej przez nauczyciela.

IV Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – kl. V

Ocenę niedostateczną na I lub II semestr otrzymuje uczeń tylko w sytuacjach wyjątkowych, np. gdy, mimo usilnych starań nauczyciela, wykazuje negatywny stosunek do przedmiotu oraz ma bardzo duże braki w zakresie podstawowych wymagań edukacyjnych dotyczących wiadomości i umiejętności przewidzianych dla danej klasy. Mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać najprostszych poleceń wynikających z programu danej klasy. Nie prowadzi również zeszytu przedmiotowego.

Ocenę dopuszczającą na I semestr otrzymuje uczeń, który przy dużej pomocy nauczyciela: niedbale, nie starając się poprawić błędów, śpiewa w grupie kilka najprostszych piosenek przewidzianych w programie nauczania na I semestr, niedbale, nie starając się poprawić błędów gra na instrumencie melodycznym tylko gamę C dur, niechętnie podejmuje próby gry

prosty melodi na instrumentach (flecie, dzwonekach chromatycznych lub innych), omawia nieliczne z poznanych zagadnie muzycznych, potrafi zapisa podstawowe znaki stosowane w notacji muzycznej poznane w I semestrze, wymienia nazwy dźwięków (solmizacyjne i literowe), wskazuje z dużą pomocą nauczyciela elementy utworu muzycznego oznaczenia stosowane w zapisie nutowym, z pomocą potrafi wytłumaczyć pojęcie kultury ludowej, zeszyt prowadzi niesystematycznie a zadania domowe odrabia sporadycznie.

Dopuszczającą na II semestr otrzymuje uczeń, który: niedbale, nie starając się poprawić błędów, śpiewa w grupie kilka najprostszych piosenek przewidzianych w programie nauczania na II semestr, niedbale, nie starając się poprawić błędów gra na instrumencie melodycznym tylko gamę C dur , zna tylko nazwy wartości rytmicznych i nazwy dźwięków, niechętnie podejmuje działania muzyczne, myli terminy muzyczne poznane w II semestrze, dysponuje tylko fragmentaryczną wiedzą z materiału omawianego w II semestrze, rozpoznaje nazwisko Fryderyka Chopina jako największego polskiego kompozytora, wymienia nieliczne instrumenty strunowe, , zeszyt prowadzi niesystematycznie a zadania domowe odrabia sporadycznie.

Ocenę dostateczną na I semestr otrzymuje uczeń, który: niezbyt poprawnie z pomocą nauczyciela śpiewa w grupie niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania w I semestrze, gra niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela na używanym na lekcji instrumencie melodycznym gamę C dur oraz niektóre melodie przewidziane w programie nauczania w I semestrze, wykonuje proste ćwiczenia rytmiczne- gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych, zna tylko niektóre terminy muzyczne objęte programem nauczania w I semestrze, wymienia tytuły pieśni żołnierskich, wie jak zachować się w filharmonii, potrafi wymienić kilka polskich tradycji bożonarodzeniowych, zna niektóre obowiązujące w I semestrze formy muzyczne, potrafi wymienić niektóre charakterystyczne elementy folkloru innych narodów, prowadzi zeszyt niesystematycznie i niestarannie często nie odrabia zadań domowych.

Ocenę dostateczną na II semestr otrzymuje uczeń, który: niezbyt poprawnie z pomocą nauczyciela śpiewa w grupie niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania w II semestrze, gra niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela na używanym na lekcji instrumencie melodycznym gamę C dur oraz niektóre melodie przewidziane w programie nauczania w II semestrze, wykonuje proste ćwiczenia rytmiczne- gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych, zna tylko niektóre terminy muzyczne objęte programem nauczania w II semestrze, z pomocą nauczyciela wyjaśnia znaczenie dynamiki i tempa w utworze muzycznym, zna kilka faktów z okresu młodzieńczego Fryderyka Chopina, wymienia podstawowe oznaczenia tempa i artykulacji oraz znaki dynamiczne, potrafi wymienić polskie tańce narodowe ale ich nie charakteryzuje, wymienia instrumenty strunowe, zna niektóre obowiązujące w II semestrze formy muzyczne, potrafi wymienić niektóre charakterystyczne elementy folkloru innych narodów, prowadzi zeszyt niesystematycznie i niestarannie często nie odrabia zadań domowych.

Ocenę dobrą na I semestr otrzymuje uczeń, który opanował treści na ocenę dostateczną oraz: poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela śpiewa pieśni i piosenki jednogłosowe wymagane w klasie V w I semestrze, prawidłowo zakrywa odpowiednie otwory podczas gry na flecie, poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela gra większość melodii oraz akompaniamentów przewidzianych w programie nauczania w I semestrze, wykonuje proste rytmy gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych, porusza się w rytm muzyki, wie do czego służy pięciolinia, opisuje funkcję klucza wiolinowego, podaje nazwy solmizacyjne i literowe dźwięków oraz położenie odpowiadających im nut na pięciolinii, różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz, wymienia nazwy oznaczeń stosowanych w zapisie nutowym, wyjaśnia znaczenie terminów: poprzednik, następnik, okres muzyczny, forma muzyczna, metrum, akcent, takt, taktowanie, przedtakt, określa tematykę oraz charakter pieśni żołnierskich, wymienia tytuły pieśni legionowych, wymienia tradycje i zwyczaje bożonarodzeniowe kulturowane w Polsce i w krajach sąsiadujących z polską, tworzy ilustrację nawiązując do słuchanego utworu, wie czym charakteryzują się formy ABA i ABA1, prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy.

Ocenę dobrą na II semestr otrzymuje uczeń, który opanował treści na ocenę dostateczną oraz: poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela śpiewa pieśni i piosenki jednogłosowe wymagane w II semestrze oraz głos kanonu solo, wykorzystuje zapis chwytów fletowych do zagrania utworu na flecie, poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela gra większość melodii oraz akompaniamentów przewidzianych w programie nauczania w II semestrze, wykonuje proste rytmy gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych, porusza się w rytm muzyki, wie do czego służy pięciolinia, opisuje funkcję klucza wiolinowego, podaje nazwy solmizacyjne i literowe dźwięków oraz położenie odpowiadających im nut na pięciolinii, różnicuje wartości rytmiczne nut i pauz, rozpoznaje zmiany tempa i dynamiki w trakcie słuchania utworów, wymienia nazwy polskich tańców narodowych, wymienia charakterystyczne cechy krakowiaka, wyodrębnia trzy grupy instrumentów strunowych, wymienia nazwy omawianych instrumentów, zna najważniejsze fakty z życia F. Chopina w okresie szkolnym, określa charakter i nastrój muzyki Chopina, podaje różnice między twórczością ludową i stylizacją na przykładzie twórczości Fryderyka Chopina, wyjaśnia znaczenie terminów: unisono, kanon, muzyka wielogłosowa, synkopa, kapela, muzyka wokalna, solista, chór, a cappella, charakteryzuje muzykę rockandrollową, wymienia tytuły popularnych piosenek ogniskowych, wymienia rodzaje akompaniamentów, wymienia kilka instrumentów ludowych, charakteryzuje muzykę ludową sąsiadów Polski, wymienia instrumenty prehistoryczne, rytmizuje łatwe teksty, tworzy ilustrację plastyczną do słuchanej muzyki, zna większość terminów muzycznych omawianych w II semestrze i wie, co one oznaczają, prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy.

Ocenę bardzo dobrą na I semestr otrzymuje uczeń, który rozszerza poprzednie kryteria następująco: prawidłowo i samodzielnie śpiewa większość piosenek przewidzianych w programie nauczania, gra na instrumentach melodycznych (flet, dzwonki) wszystkie z melodii przewidzianych w programie nauczania w I semestrze, zna wszystkie zagadnienia muzyczne omawiane na lekcjach w klasie V, swobodnie posługuje się notacją muzyczną, odtwarza

kształt linii melodycznej na podstawie zapisu nutowego, analizuje utwory pod względem dynamiki, tempa i artykulacji oraz wszystkich poznanych dotąd elementów muzyki, potrafi zastosować w działalności muzycznej poznane wartości rytmiczne , analizuje formy muzyczne ABA i ABA1, uzasadnia potrzebę znajomości kultury ludowej nie tylko własnego kraju ale również innych narodów, wyjaśnia znaczenie pieśni i piosenek patriotycznych oraz wymienia ich tytuły, zna nazwiska kompozytorów: Stanisław Moniuszko, Antonio Vivaldi , zna wszystkie terminy muzyczne omawiane w I semestrze (repetycja, fermata, d.c.al fine, volta, budowa okresowa utworu muzycznego, poprzednik, następnik, forma muzyczna, filharmonia, recital, koncert, festiwal muzyczny, tempo w muzyce i jego oznaczenia, takt, metrum, akcent, przedtakt, kolęda, pastorałka, jasełka) i umie stosować je w praktyce, potrafi korzystać z dostępnych źródeł informacji (biblioteki, Internetu , zbiorów własnych) w celu uzyskania określonych wiadomości, chętnie bierze udział w różnorodnych działaniach muzycznych na terenie szkoły i w ramach środowiska lokalnego, potrafi stworzyć własny akompaniament do wybranej piosenki, prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy.

Ocenę bardzo dobrą na II semestr otrzymuje uczeń, który rozszerza poprzednie kryteria następująco: prawidłowo i samodzielnie śpiewa większość piosenek przewidzianych w programie nauczania, śpiewa głos kanonu solo i w wielogłosie z inną osobą, rozpoznaje liczbę głosów w kanonie, gra na instrumentach melodycznych (flet, dzwonki) wszystkie z melodii przewidzianych w programie nauczania w II semestrze, zna wszystkie zagadnienia muzyczne omawiane na lekcjach w klasie V , swobodnie posługuje się notacją muzyczną, odtwarza kształt linii melodycznej na podstawie zapisu nutowego, analizuje utwory pod względem dynamiki, tempa i artykulacji oraz wszystkich poznanych dotąd elementów muzyki, potrafi zastosować w działalności muzycznej poznane wartości rytmiczne , analizuje formę muzyczną - kanon, uzasadnia potrzebę znajomości kultury ludowej nie tylko własnego kraju ale również innych narodów, potrafi scharakteryzować i opisać cechy krakowiaka, zna i potrafi ocenić zasługi etnografów dla kultury narodowej, dokonuje podziału instrumentów strunowych, wymienia ich przedstawicieli, omawia ich historię i rozpoznaje ze słuchu ich brzmienie, opowiada o młodzieńczych latach Fryderyka Chopina nawiązując do twórczości inspirowanej muzyką ludowa, wymienia rodzaje chórów, jakie były początki muzyki, zna wszystkie terminy muzyczne omawiane w II semestrze (unisono, kanon, polifonia, kapela ludowa, synkopa, głos chóralny, a cappella, muzyka ilustracyjna, muzyka programowa, akompaniament, burdon, półplayback,) i umie stosować je w praktyce, potrafi korzystać z dostępnych źródeł informacji (biblioteki, Internetu , zbiorów własnych) w celu uzyskania określonych wiadomości, zna podstawowe kroki rock and rolla, chętnie bierze udział w różnorodnych działaniach muzycznych na terenie szkoły i w ramach środowiska lokalnego, potrafi stworzyć własny akompaniament do wybranej piosenki, prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy.

Ocenę celującą na I i II semestr otrzymuje uczeń, który doskonale opanował treści programu klasy V oraz: posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza poziom wymagań na ocenę bardzo dobrą w klasie V w I i II semestrze , śpiewa piosenki solo z zastosowaniem zmian tempa, artykulacji i dynamiki , zdaje sobie sprawę jakie znaczenie dla śpiewu ma prawidłowe oddychanie, świadomie oddycha z wykorzystaniem przepony, wykonuje

prawidłowo ćwiczenia emisyjne, prawidłowo i samodzielnie gra na różnych instrumentach melodycznych utwory z podręcznika oraz dowolnie wybranego repertuaru dodatkowego, swobodnie odczytuje i wykonuje dowolny utwór, potrafi rozpoznać budowę utworu muzycznego (ABA, ABA1, kanon), jest bardzo aktywny muzycznie, wykonuje różne zadania twórcze, np. układa melodie do wiersza, akompaniament perkusyjny do piosenki, reprezentuje szkołę biorąc udział w festiwalach i konkursach muzycznych, wykonuje niezwykle starannie i z wielkim zaangażowaniem powierzone mu zadania, wykorzystuje zdobytą wiedzę i umiejętności w pozalekcyjnych działaniach muzycznych, aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły i środowiska, jest zawsze przygotowany do lekcji, jest wzorem do naśladowania dla innych